

Oikocredit Nederland

Jaarverslag 2023

Voorwoord

Introductie

Leden, beleggers, medewerkers, toezichhouders en partners van Oikocredit Nederland mogen trots zijn dat ze in tijden van post-corona, continue aanscherping van financiële regelgeving, opkomende polarisatie in de samenleving en oorlogen de solidariteit bewaken en daarmee de aandacht voor wereldwijd gelijke financiële rechten hooghouden. Onze dank aan u is groot.

In 2023 heeft de focus gelegen op de naamsbekendheid van Oikocredit Nederland en het belang en de toegevoegde waarde van investeren in mensen in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. Wanneer we investeren in mensen, investeren we ook in de toekomstige generaties. Zo zien we dat de kinderen van mensen die microkrediet ontvangen en daarmee meer inkomsten realiseren, toegang krijgen tot betere scholing en zo ook een betere toekomst voor zichzelf kunnen creëren.

Internationale solidariteit is en blijft van evidente waarde in een wereld waar oorlogen doorgaan en politieke verkiezingen gepland staan. Niet alleen in Nederland maar ook in andere landen zien we een verschuiving van politieke voorkeuren. Door samen op te trekken en te investeren in mensen kunnen we solidariteit tonen. Alle mensen wereldwijd zouden toegang tot financiering moeten hebben.

Didy van der Schilden, per 1 februari 2024 directeur Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds, en mijzelf, per 1 december 2023 directeur Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland, werken nauw samen om samen met u de aandacht voor gelijke financiële rechten hoog te houden. We hopen u in 2024 te ontmoeten op een van de Oikocredit bijeenkomsten.

Francisca Hubeek
directeur Oikocredit Nederland

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Bestuursverslag 2023	4
2. Verslag Raad van Toezicht 2023	12
3. Risicoparagraaf	14
4. Jaarrekening 2023	16
Balans per 31 december 2023	17
Staat van baten en lasten over het jaar 2023	18
Kasstroomoverzicht over het jaar 2023	19
Toelichting op de jaarrekening 2023	20
Toelichting op de balans	21
Toelichting op de staat van baten en lasten	29
Overige gegevens	31
5. Controleverklaring	32
6. Meerjarenoverzicht 2019-2023	34
7. Personalía	36

Coverfoto en foto's binnenwerk: Opmeer Reports en eigen foto's van lokale partners van Oikocredit. **Ontwerp verslag:** www.3mandesign.nl

1. Bestuursverslag 2023

Oikocredit International (hierna: Oikocredit) is een coöperatie met honderden leden over de hele wereld. Enkele van hen zijn landelijke steunverenigingen die het werk van Oikocredit in de verschillende landen promoten. Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland (hierna: Oikocredit Nederland of Vereniging) is een van die landelijke steunverenigingen die werken aan het vergroten van de naamsbekendheid van het werk van Oikocredit bij het Nederlands publiek. Middels het Oikocredit Nederland Fonds (hierna: Fonds) kunnen particulieren en organisaties indirect investeren in Oikocredit.

Oikocredit helpt mensen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika in staat te stellen om een beter bestaan op te bouwen. Dat doet Oikocredit door financiering en capaciteitsopbouw te verstrekken aan partnerorganisaties in deze regio's. Zo werkt Oikocredit al bijna 50 jaar aan een wereldwijde, eerlijke samenleving.

Dankzij onze ruim 5.000 leden kunnen wij ons als Vereniging inzetten in Nederland. We doen dit op twee manieren:

1. Communicatie over het internationale werk van Oikocredit en het bevorderen van bewustwording over de doelstellingen die aan dit werk ten grondslag liggen.
2. Het aantrekken van gelden om het internationale werk van Oikocredit te financieren.

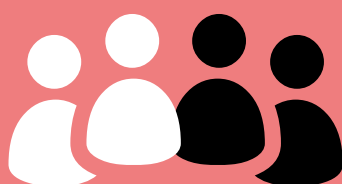
Dit laatste gebeurt middels het Fonds dat wordt beheerd door de Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (hierna: Beheerder). De Vereniging voert werkzaamheden uit voor de Beheerder zoals de beleggingsadministratie en het uitvoeren van marketingcampagnes. In dit verslag leggen wij verantwoording af de activiteiten van Oikocredit Nederland over deze werkvelden in 2023 en de behaalde resultaten.

Mirian uit Bolivia heeft haar eigen winkel waar ze vlaggen, capes en andere feestelijke kledingstukken verkoopt. Mirian begon 17 jaar geleden met het maken van vlaggen en versieringen in dezelfde buurt, maar in een veel kleinere ruimte. De Boliviaanse kreeg haar eerste microkrediet vlak na de pandemie. Ze had dit geld nodig om haar bedrijf te herstellen. Met het geld heeft ze meer voorraad ingekocht waardoor ze meer kon produceren en zo meer inkomsten kon genereren. Nu er geen beperkingen meer zijn begint Mirian meer werk te krijgen, omdat de festiviteiten weer terug zijn.

2023 IN HET KORT

OIKOCREDIT NEDERLAND	
1976 oprichtingsjaar	Doel <ol style="list-style-type: none">1. Communicatie over Oikocredits internationale werk en bewustwording over de doelstellingen die hieraan ten grondslag liggen.2. Het aantrekken van gelden in het Oikocredit Nederland Fonds.
Utrecht plaats van ons kantoor	
10 medewerkers	
1 directeur-bestuurder	
3 leden van de Raad van Toezicht	✓ ANBI-status

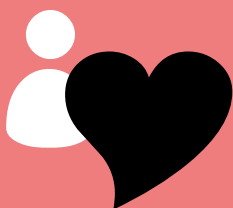

ACHTERBAN

Beleggers:
8.996

Leden:
5.234

Social media volgers:
6.325

HUN STEUN

Belegd vermogen:
€ 134.238.438

Contributies:
€ 134.432

Giften:
€ 301.026

VOLGERS SOCIALE MEDIA

↓ 3.957 (2022: 3.982)

↑ 1.478 (2022: 1.284)

↑ 765 (2022: 737)

↓ 92 (2022: 93)

↑ 33 (2022: 32)

2023 IN HET KORT

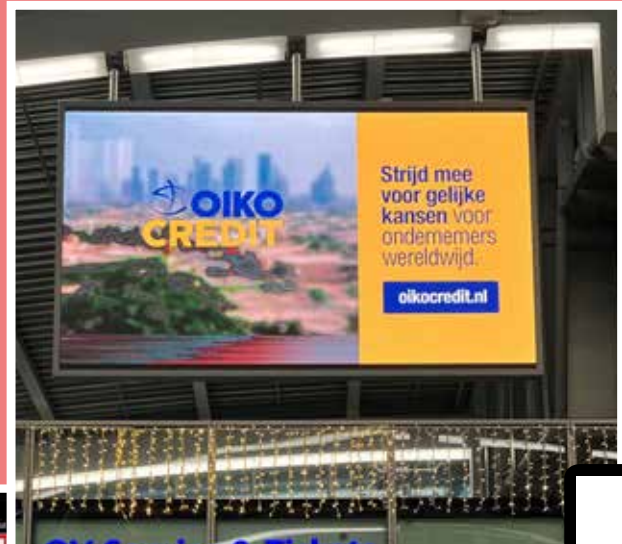
Campagne strijd mee voor gelijke kansen

Persbericht over onze campagne

OikoVisie
2023 1 & 2

Week van het Microkrediet: een extra uiting van de naamsbekendheidcampagne op Utrecht Centraal

Activiteiten rond communicatie en bewustwording

Social media en website

In 2023 is Oikocredit Nederland volop aanwezig geweest op verschillende sociale media. Van Instagram tot Facebook maar ook LinkedIn. Door op verschillende kanalen aanwezig te zijn creëren we een groot bereik om onze boodschap, dat iedereen recht heeft op gelijke kansen en toegang tot financiering, te kunnen vertellen.

Op de meeste kanalen hebben we een kleine groei doorgemaakt: LinkedIn steeg van 1.248 naar 1.478 volgers en Instagram groeide van 711 volgers naar 765 volgers. Facebook daalde licht van 3.982 paginalikes naar 3.957. Onze YouTube-abonnees daalde van 93 naar 92 en tenslotte Spotify van 32 naar 33 volgers. Eind 2023 is besloten om het X account (voormalig Twitter) van Oikocredit Nederland te verwijderen vanwege het aanhoudende negatieve sentiment op het platform.

Daarnaast is de website, www.oikocredit.nl, met 112.117 unieke website bezoekers in 2023 (52.077 in 2022), één van de belangrijkste communicatiemiddelen. De naamsbekendheidcampagne die eind 2023 live is gegaan heeft hieraan bijgedragen.

OikoVisie en nieuwsbrieven

Ons magazine OikoVisie speelt tevens een grote rol in het communiceren over het werk wat Oikocredit verricht. In 2023 is het magazine twee keer uitgegeven. Het eerste nummer stond volledig in het teken van het werk van Oikocredit in India. In het tweede nummer van dit jaar werd het werk van Oikocredit in Bolivia uitgelicht en nam voormalig directeur Eric Holterhues het woord om afscheid te nemen.

Naast het magazine OikoVisie versturen we iedere maand een digitale nieuwsbrief. In deze nieuwsbrief communiceren we over onze events, actuele onderwerpen met betrekking tot Oikocredit, samenwerkingsprojecten en delen we succesverhalen van ondernemers in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Eind 2023 ontvingen 11.121 mensen onze maandelijks nieuwsbrief.

OikoTalk en webinar

In 2023 zijn er geen OikoTalks of eigen webinars georganiseerd. In 2023 is Oikocredit gestart met een nieuw webinar concept genaamd Oikocredit Live. Iedereen kan zich voor deze (Engelstalige) webinars aanmelden. Per webinar wordt een nieuwe thema gekozen, veelal in combinatie met het werk van een van onze lokale partners.

Aruna Yadav uit India heeft een eigen ladies corner waarin ze sieraden en stoffen verkoopt. Voorheen werkte Aruna in een naaiatelier, waar ze kleding en traditionele sari's borduurde. Dit was lichamelijk zwaar werk en Aruna kreeg veel last van haar rug. Om die reden besloot ze te stoppen met haar werk en een eigen onderneming te starten. Maar hiervoor had ze een lening nodig. Dankzij een microkrediet was het mogelijk om haar eigen onderneming te starten.

Spreekbeurtpakket en pakket voor een profielwerkstuk

In 2023 is in het kader van bewustwording bij de jongere doelgroep opnieuw ons spreekbeurtpakket voor leerlingen van basisscholen en het pakket voor een profielwerkstuk voor leerlingen van de middelbare scholen onder de aandacht gebracht.

Download het spreekbeurtpakket via [deze link](#) en het profielwerkstukpakket via [deze link](#).

Siti Manajiah uit Indonesië heeft haar eigen bedrijf waar ze kleding maakt. Siti had altijd al de ambitie om haar eigen kledingbedrijf te starten en dankzij een microkrediet was dit mogelijk. Het bedrijf is gespecialiseerd in het maken van broeken en verkoopt de kleding zowel huis-aan-huis als aan winkels.

Activiteiten rond het aantrekken van gelden in het Fonds

Mediacampagne

Na enkele jaren nauwelijks zichtbaar te zijn geweest als gevolg van de coronapandemie en de hoge prioriteit die is gegeven aan het klant (her-)identificatieproject, is er in 2023 gestart met de creatie van een nieuwe mediacampagne. Deze campagne is eind 2023 live gegaan met als doel het vergroten van de naamsbekendheid van Oikocredit Nederland en om onze missie weer breed onder de aandacht te brengen.

Er is gekozen voor een opvallende campagne waarbij bewust gebruik is gemaakt van Artificial Intelligence (AI) om de boodschap van Oikocredit Nederland op een actuele manier kracht bij te zetten. Op deze manier benadrukken we dat lang niet iedereen in de 'echte' wereld gelijke kansen heeft.

In november en december 2023 is de campagne te zien geweest op NPO1, NPO2 en NPO 3. Met deze campagne hebben we een groot bereik gerealiseerd: 5,7 miljoen mensen hebben onze campagne minstens één keer gezien.

Naast de tv-campagne is ingezet op sociale media en Google (Display en Video). De onlinecampagne heeft bij een brede doelgroep enorm veel zichtbaarheid gerealiseerd via de verschillende platformen. Online video is een bewezen mooi en treffend middel om zowel hoor- als zichtbaarheid te geven aan onze boodschap.

In 2024 zal een nieuw naamsbekendheidonderzoek uitgezet worden om de resultaten van deze campagne goed te kunnen meten.

Free publicity

Rondom de naamsbekendheidcampagne is Oikocredit volop in de media geweest. Verschillende (marketingcommunicatie) platforms hebben aandacht geschonken aan deze opvallende campagne,

Week van het Microkrediet

11 tot en met 17 december 2023 stond voor de vijfde keer in het teken van de Week van het Microkrediet. Tijdens deze week vragen we extra aandacht voor de positieve impact die microkrediet heeft op de levens van mensen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Vanwege onze naamsbekendheidcampagne die in de maanden november en december hebben we dit jaar geen apart PR-evenement georganiseerd maar hebben we

besloten om de campagne een extra uiting te geven. De naamsbekendheidcampagne was van 11 tot 15 december te zien op groot scherm op Utrecht Centraal Station en heeft ongeveer 636.364 geschatte contactmomenten gerealiseerd.

Kwartaalbericht en informatie via externe websites

In 2023 zijn de beleggers van het fonds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de onderliggende portefeuille van Oikocredit middels het kwartaalbericht.

Resultaten van het Fonds en Certificaten van Aandelen

In 2023 heeft het Fonds in totaal 421 nieuwe beleggers mogen verwelkomen (2022: 335). Er stroomden in totaal 733 beleggers uit (2022 4.830). Dit betekent dat het Fonds netto daalde met 312 beleggers (in 2022 was de daling 4.495 beleggers) van 9.308 begin januari naar 8.996 eind december. In totaal stroomde € 18,2 miljoen aan volume in (2022: € 8,0 miljoen) en € 16,4 miljoen aan volume uit (2022: € 29,2 miljoen). Dit betekent derhalve dat het Fonds groeide van € 132,4 miljoen naar € 134,2 miljoen aan toevertrouwde middelen.

Naast beleggen in het Fonds kon men tot september 2023 investeren in Oikocredit middels het product Certificaten van Aandelen. Dit product werd al sinds 2002 niet meer actief aangeboden (toen het beleggen via het Oikocredit Nederland Fonds mogelijk werd),

maar bestaande beleggers konden tot september 2023 nog wel bijstorten. Begin januari 2023 was het volume van de certificaten van aandelen €15,2 miljoen. Vanuit Oikocredit is er vanaf februari 2023 meerdere malen contact opgenomen met de houders van deze certificaten teneinde toestemming te verkrijgen voor het overzetten van deze certificaten naar het Oikocredit Nederland Fonds. Ook hebben wij gevraagd om de benodigde identificaties. Van de 230 houders van certificaten van aandelen, heeft een groot deel hieraan voldaan tussen februari en september 2023 en deze certificaten zijn omgezet. Van de overige certificaathouders is afscheid genomen en de waarde van de certificaten is teruggestort aan deze certificaathouders (indien zij voor die tijd niet zelf een verzoek tot verkoop van de certificaten hadden gedaan). In een enkel geval was er geen bankrekeningnummer bekend voor de uitbetaling. Deze certificaten zijn omgezet naar participaties en de beleggingsrekening is geblokkeerd totdat wij alsnog de benodigde identificatie(s) zullen ontvangen.

Concepcion Concha Villarreal Monroy is eigenaresse van een kleine winkel en restaurant in een kleine stad in Bolivia. Concepcion begon met het verkopen van producten op straat, maar dankzij een microkrediet via Oikocreditpartner Crecer kon ze haar winkel openen en meer producten inkopen.

Naast een lening ontvangt Concepcion ook gezondheidsvoordelen via Crecer. Zo ontdekte ze dat ze kanker had, die met succes werd behandeld. Nu kan ze haar kinderen zien opgroeien en weer plannen maken voor de toekomst.

Pittala Rama Rani uit India heeft een eigen kleermakerij en winkel waar ze mode- en schoonheidsaccessoires verkoopt. Voorheen was Pittala in dienst bij een ander bedrijf waar ze haar geld verdiende door kleding te maken. Maar daar verdiende ze niet genoeg om haar gezin te onderhouden. De Indiase gebruikte eigen kapitaal om het bedrijf op te starten, maar kon toen maar een beperkte voorraad kopen. Via Oikocredit-partner Vreedhi heeft Pittala een lening afgesloten die ze gebruikt om een grotere voorraad in te kopen.

De afgelopen jaren hebben we ingezet op verjonging van de achterban om de continuïteit van het Fonds te kunnen garanderen. Dit werpt zijn vruchten af. De gemiddelde leeftijd van nieuwe beleggers die in 2023 zijn ingestroomd is 44,9 jaar (2022: 49,4 jaar, 2021: 46,9 jaar, 2020: 44,3 jaar, 2019: 48,8 jaar, 2018: 55,5 jaar, 2017: 56,2 jaar). Deze cijfers zijn belangrijk om de continuïteit van het Fonds te waarborgen. De gemiddelde leeftijd van alle beleggers is gestegen naar 56,3 jaar (2022: 2022: 55,7 jaar).

Vereniging

In 2023 zijn 70 leden toegetreden tot de Vereniging (2022: 64) en hebben 394 mensen (2022: 638) hun lidmaatschap opgezegd. Een lidmaatschap wordt opgezegd in verband met het overlijden van een lid of houdt verband met de uitstroom van het fonds. In totaal daalde het ledenaantal van 5.558 eind 2022 met 324 leden naar 5.234 eind 2023.

In 2023 is de Ledenraad betrokken geweest bij de ontwikkeling van de reclamecampagne.

Interne organisatie

Oikocredit Nederland deelt een kantoor met Fairtrade Nederland, Fair Climate Fund en Fair Sustainable Consulting waarbij er afspraken zijn gemaakt om de AVG-richtlijnen te borgen en over wie wanneer aanwezig is om optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte. In een tijd van hybride werken en hoge energiekosten draagt dit bij aan zo laag mogelijke organisatiekosten. Medewerkers hebben de mogelijkheid 50% van hun tijd thuis te werken met een maximum van twee dagen in de week. Middels trainingen hebben we wederom de kennis van het personeel op peil gehouden.

Er is een fijne werksfeer die de gezondheid van medewerkers vooropstelt. Het verzuimpercentage is laag met 1,9%. Er is geen sprake van lang verzuim. In 2023 is er tijdelijk een administratief medewerker aangesteld om te ondersteunen bij de conversie van de certificaten van aandelen. In totaal hebben vier medewerkers de organisatie verlaten waaronder de directeur en zijn er vier nieuwe medewerkers aangesteld. Met de aanstelling van de directeur van het Fonds in het eerste kwartaal 2024 verwacht de organisatie op volle sterkte te zijn. De directeur van de Vereniging en de directeur van het Fonds zullen als co-directie naar buiten treden.

In 2023 heeft het kantoor van Oikocredit Nederland haar volledige CO₂-uitstoot gecompenseerd via de Climate Neutral Group. Verder blijft Oikocredit Nederland zich uiteraard ook inzetten om uitstoot te voorkomen door steeds meer communicatie digitaal aan te bieden

In Gbon, een kleine stad in het noorden van Ivoorkust, verbouwt katoenboer Nabe Kobe zes hectare katoen. Nabe doet dit al sinds hij zelf nog een kind was. Als lid van Oikocredit-partner Ivoire Cotton wordt katoenboer Nabe geholpen om zijn bedrijf verder te laten groeien. Zo neemt hij tijdens het groeiseizoen deel aan trainingssessies met Ivoire Cotton om hulp te krijgen bij het verbeteren van het groei- en oogstproces. En wanneer het tijd is om te oogsten, biedt Ivoire Cotton hem een lening aan, zodat hij voor het oogstseizoen voldoende hulp kan inhuren.

(OikoVisie en brieven bijvoorbeeld), het scheiden van afval en doordat medewerkers meer thuiswerken en/of voornamelijk met de fiets of trein reizen.

Vooruitblik

In 2024 gaan we verder werken aan de wijze waarop de organisatie de komende jaren daadkrachtiger en in samenwerking met institutionele partners meer en betere impact kan realiseren, met als doel de relevantie en meerwaarde voor de belanghebbenden verhogen. De samenwerking met Oikocredit en andere internationale kantoren zullen we gaan versterken. Gezamenlijk gaan we werken aan het opzetten van een programma gericht op bewustwording rondom microkrediet en gelijke kansen. We gaan gezamenlijk een leerprogramma opzetten gericht op bewustwording rondom microkrediet en wereldwijde armoede.

We willen tevens meer interactie zoeken met onze leden onder andere door meer activiteiten en evenementen te organiseren. We willen een jongere doelgroep aanspreken en de diversiteit van onze achterban vergroten.

2. Verslag Raad van Toezicht 2023

De 28-jarige Oliva Gnagne uit Ivoorkust heeft een eigen schoonheidssalon waar ze cosmetica verkoopt. Om de salon te openen had Olivia geld nodig. Dankzij een microkrediet via Oikocredit-partner Fin'Elle was dit mogelijk. Olivia heeft ondertussen haar tweede lening bij Fin'Elle en de zaken gaan goed. De leningen van Fin'Elle hebben Olivia geholpen om de salon te openen, een grotere voorraad te kopen, drie mensen in dienst te nemen en ze heeft zelfs een eigen auto kunnen kopen.

De Raad van Toezicht (hierna: RvT) is in 2023 vijf keer samengekomen (steeds gezamenlijk met het bestuur van SBONF) en was aanwezig bij twee algemene ledenvergaderingen. Naast de vanzelfsprekende zaken als de zelfevaluatie, de begroting, het jaarverslag, het functioneringsgesprek en de compliance-training werd de agenda gedomineerd door de volgende belangrijke thema's:

- De samenwerking met Oikocredit en de zusterverenigingen in andere landen werd onder meer besproken tijdens de *Spring Meeting* in Zug, Zwitserland. Hierbij was de voorzitter van de RvT aanwezig, samen met de voorzitter van het bestuur SBONF en de directeur. Het ging hier veelal over de veranderende samenwerking tussen Oikocredit en de steunverenigingen waarbij de laatsten zich meer en meer gaan richten op *Global Learning for Transformation and Advocacy*. Onder die noemer worden activiteiten georganiseerd die gericht zijn op bewustwording in de landen van de steunverenigingen.
- Het afscheid van onze directeur, Eric Holterhues, was natuurlijk aanleiding om met dankbaarheid terug te kijken op zijn grote verdienste voor Oikocredit Nederland en hem het beste te wensen in zijn nieuwe loopbaanstap. Voor Oikocredit Nederland betekende het dat snel gezocht moest worden naar een nieuwe directeur. Omdat de Vereniging en het Fonds een eigen dynamiek hebben, is ervoor gekozen om de functie te splitsen in twee verschillende (deeltijd) profielen: een directeur voor de Vereniging en een voor het Fonds. De werving verliep voorspoedig en al op 1 december kon de nieuwe verenigings-directeur, Francisca Hubeek aantreden. In het vroege voorjaar van 2024 (per 1 februari) begon ook de nieuwe directeur Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds, Didy van der Schilden.
- Aan het einde van het jaar nam Reineke Beijdorff na zes jaar afscheid van de RvT. We zullen haar collegiale, verbindende en heldere bijdragen aan de vergaderingen missen. Aan haar opvolging wordt momenteel gewerkt.

De RvT is opnieuw onder de indruk geraakt van de grote inzet en kennis van alle medewerkers van het bureau en vol vertrouwen in de kundigheid en het leiderschap van onze nieuwe directeuren. Daarmee sluiten we het jaar 2023 met dankbaarheid en optimistisch af.

Raad van Toezicht van Oikocredit Nederland

Ruard Ganzevoort (voorzitter)
Yang Soo Kloosterhof
Gerard Vesseur

3. Risicoparagraaf

Karla Velásquez Carvajal uit Costa Rica heeft haar eigen supermarkt. Ze houdt van haar werk omdat ze haar eigen baas is. Voorheen was haar supermarkt alleen nog maar een dagelijkse groentewinkel, maar ze wilde haar bedrijf graag verder uitbreiden. Dankzij een microkrediet via Oikocredit-partner Grameen was dit mogelijk. “De leningen hebben mij enorm geholpen, omdat ik daardoor andere dingen kan doen als er zich kansen voordoen”, vertelt Karla.

De Vereniging onderkent de volgende risico's:

Afhankelijk van een kleine organisatie

Oikocredit Nederland is een kleine organisatie en dit kan een zogeheten key man risk met zich mee brengen. Dit houdt in dat de organisatie een (groot) risico loopt als er slechts één werknemer binnen de organisatie op de hoogte is van bepaalde essentiële processen of als er slechts één werknemer in staat is om bepaalde essentiële processen uit te voeren. Om dit risico te mitigeren is er in 2023 ingezet op kennisoverdracht. En daarom hebben alle functies binnen het bedrijf inmiddels een back-up. Alle belangrijke processen zijn daarnaast vastgelegd in werkprocedures en werkinstructies.

Dalende ledenaantallen en verouderde achterban

Oikocredit Nederland heeft een dalend ledenaantal en een achterban waarvan de gemiddelde leeftijd stijgt. In 2018 is een nieuw member programma opgezet om de kentering in het ledenaantal te keren en nieuwe leden aan te trekken. Dit member programma is aangescherpt in 2021. De komende jaren willen we inzetten op meer leden voor de Vereniging én verjonging van de achterban.

Afhankelijkheid van inkomsten

De Vereniging streeft een goede spreiding van inkomsten na om niet afhankelijk te zijn van één bron van inkomsten. De Vereniging zet in op groei van het aantal leden en groei van de giften.

4. Jaarrekening 2023

Aura de Jesús Caibe woont op het platteland in Colombia en heeft daar haar eigen boerderij. Ze heeft een microkrediet gebruikt om een tractor te huren en om benodigdheden voor haar boerderij te kopen, zoals zaden. Hierdoor kon ze haar bedrijf laten groeien en verbeteren. Haar droom voor de toekomst is om voor haar oude dag te blijven sparen en verder te investeren in haar bedrijf.

Balans per 31 december 2023 (vóór resultaatbestemming)

(alle bedragen in €)

	<u>Toelichting</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	1	9.206	19.223
Financiële vaste activa	2		
Participaties Oikocredit		13.364.742	13.005.108
Overige financiële vaste activa		157.500	166.500
		<u>13.522.242</u>	<u>13.171.608</u>
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa	3		
Rekening-courant gelieerde organisaties		222.582	323.382
Overige vorderingen en overlopende activa		360.174	168.960
		<u>582.756</u>	<u>492.342</u>
Liquide middelen	4	<u>2.085.532</u>	<u>2.386.777</u>
TOTAAL ACTIVA		<u>16.199.736</u>	<u>16.069.950</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen	5		
Bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'		12.585.108	11.943.829
Algemene reserve		2.280.810	1.502.393
Continuïteitsreserve		791.429	836.031
Resultaat boekjaar			
Bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'		359.634	641.279
Saldo baten en lasten		-107.106	733.815
		<u>15.909.875</u>	<u>15.657.347</u>
Kortlopende schulden en overlopende passiva	6		
Crediteuren		57.101	85.104
Rekening-courant gelieerde organisaties		2.337	0
Vooruit ontvangen contributies		505	1.005
Overige schulden en overlopende passiva		229.918	326.494
Totaal kortlopende schulden		<u>289.861</u>	<u>412.603</u>
TOTAAL PASSIVA		<u>16.199.736</u>	<u>16.069.950</u>

Staat van baten en lasten over 2023

(alle bedragen in €)

	<u>Toelichting</u>	<u>Realisatie 2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Realisatie 2022</u>
Baten				
Giften	7	301.026	70.000	445.235
Contributies	8	134.432	135.120	146.782
Dividend op participaties Oikocredit	9	62.231	0	56.991
Rentebaten		21.271	0	169
Bijdrage Oikocredit	10	174.182	163.985	181.385
Kostendoorbelasting Stichting Beheer				
Oikocredit Nederland Fonds	11	1.069.118	1.129.118	1.290.097
Beheervergoeding	12	47.318	50.000	69.068
Overige baten		7	0	7
Totaal baten		1.809.585	1.548.223	2.189.734
Lasten				
Personeelskosten	13	847.017	798.951	1.003.524
Bureaunkosten	14	208.222	198.732	358.868
Verenigingskosten	15	11.502	8.755	12.260
Wervingskosten	16	849.950	1.500.000	81.267
Totaal lasten		1.916.691	2.506.438	1.455.919
Saldo baten en lasten		-107.106	-958.215	733.815
Giften bestemmingfonds 'Duurzaam Belegd' 5		359.634	0	641.279
Totaal resultaat		252.528	-958.215	1.375.094
Resultaatbestemming				
Toevoeging aan bestemmingsfonds				
'Duurzaam Belegd'		359.634	0	641.279
Mutatie Algemene reserve		-107.106	-958.215	733.815
Totaal Resultaat		252.528	-958.215	1.375.094

Kasstroomoverzicht over het jaar 2023

(alle bedragen in €)

	Toelichting	2023	2022
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten			
Mutatie participaties Oikocredit		14.869.025	1.620.000
Toegezegde giften bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'		359.634	641.279
Mutatie nog te ontvangen giften bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'		-11.520	-56.838
Ontvangen aflossing lening u/g		9.000	9.000
Ontvangen dividend		62.231	56.991
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten		15.288.370	2.270.432
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Toegezegde giften		301.026	445.235
Mutatie nog te ontvangen giften		-159.179	0
Contributies		133.932	145.867
Bijdrage Oikocredit		174.182	181.385
Kostendoorbelasting Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds		1.069.118	1.290.097
Beheervergoeding			
Ontvangen rente		204	-35
Operationele lasten		-1.556.092	-1.279.507
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		-36.809	783.042
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		-1.789	-9.426
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.789	-9.426
Kasstroom uit certificeringsactiviteiten			
Uitgifte Certificaten van participaties Oikocredit		970	275.020
Overboeking Certificaten van participaties Oikocredit		-440.809	-1.964.832
		-439.839	-1.689.812
Terugkoop Certificaten van participaties Oikocredit		-15.202.038	-479.972
Mutatie te betalen terugkoop Certificaten van participaties Oikocredit		-20.800	11.047
		-15.222.838	-468.925
Ingehouden beheerfee		47.318	69.068
Ontvangen dividend		144.645	94.823
Herbelegd dividend		-27.991	-25.569
Betaald dividend		-52.312	-65.036
		64.342	4.218
Netto kasstroom uit certificeringsactiviteiten		-15.551.017	-2.085.451
Mutatie liquide middelen		-301.245	958.597
Liquide middelen			
Liquide middelen per 1 januari		2.386.777	1.428.180
Liquide middelen per 31 december		2.085.532	2.386.777
Mutatie liquide middelen		-301.245	958.597

Toelichting op de jaarrekening 2023

(alle bedragen in €)

Algemeen

Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland (hierna: Oikocredit Nederland of Vereniging) is een vereniging die gevestigd is aan de Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH te Utrecht. De statutaire doelstelling van Oikocredit Nederland is de bekendheid van Oikocredit Ecumenical Development Cooperative Society U.A. (hierna: Oikocredit) te vergroten alsmede de deelneming in Oikocredit te bevorderen.

Gelieerde partijen

Oikocredit Ecumenical Development Cooperative Society U.A.

De administratie en marketing van het Fonds is uitbesteed aan de Vereniging. De gerelateerde kosten worden door de Vereniging in rekening gebracht bij de Beheerder. Hiertegenover ontvangt de Beheerder een beheervergoeding van het Fonds ter dekking van deze marketing- en administratiekosten en een vergoeding voor operationele kosten van Oikocredit.

Oikocredit Nederland Fonds

De administratie en marketing van het Fonds is uitbesteed aan de Vereniging. De gerelateerde kosten worden door de Vereniging in rekening gebracht bij de Beheerder. Hiertegenover ontvangt de Beheerder een beheervergoeding van het Fonds ter dekking van deze marketing- en administratiekosten en een vergoeding voor operationele kosten van Oikocredit.

Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds

De Beheerder heeft de administratie en marketing van het Fonds aan de Vereniging uitbesteed. Op basis van een kostentoe rekening worden de kosten die de Vereniging maakt voor het Fonds doorbelast aan de Beheerder. De kostentoe rekening voor 2023 bedraagt € 1.069.118 (2022: € 1.290.097).

Certificering van participaties Oikocredit

Oikocredit Nederland is ultimo 2023 gestaakt met het uitgeven van Certificaten van participaties Oikocredit. De Vereniging heeft de certificaathouders de mogelijkheid geboden één-op-één over te stappen naar het Oikocredit Nederland Fonds dan wel een volledige terugkoop aan te vragen. Ultimo 2023 is een groot deel van de certificaathouders gefaciliteerd in een overstap naar het Oikocredit Nederland Fonds. De certificaathouders die aangegeven hebben geen overstap naar het Oikocredit Nederland Fonds te wensen zijn per 31 december 2023 volledig terugbetaald. Per 31 december 2023 zijn er geen open verplichtingen in het kader van deze certificering.

Tot het moment van staken is aan de certificaathouders een beheervergoeding in rekening gebracht. De beheervergoeding is op maandbasis berekend en op kwartaalbasis in rekening gebracht bij de certificaathouders. Deze beheervergoeding is een percentage en wordt achteraf (aan het einde van ieder kwartaal) per maand berekend over het gemiddeld belegd vermogen op de Beleggingsrekening van de certificaathouder in die afgelopen maand. Deze beheervergoeding bedraagt in 2023 0,40% op jaarbasis. In 2023 is totaal voor een bedrag ad € 39.914 aan beheerkosten in rekening gebracht bij de certificaathouders (2022: 66.391).

Er zijn eveneens aan- en verkoopkosten in rekening gebracht aan de certificaathouders. In 2023 is er voor € 7.459 aan- en verkoopkosten in rekening gebracht (2022: € 2.677).

Grondslagen

a. Algemeen

- De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en Richtlijn 640 voor de jaarverslaggeving. Ten opzichte van het voorgaand jaar hebben geen wijzigingen in de grondslagen plaatsgevonden. De staat van baten en lasten bevat een kolom 'begroting' van het boekjaar.

b. Grondslagen voor de waardering

- De in bezit zijnde participaties Oikocredit worden gewaardeerd tegen nominale waarde, zijnde € 200 per participatie, of lagere intrinsieke waarde.
- Langlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde of lagere intrinsieke waarde.
- Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers, ultimo boekjaar. Eventuele ongerealiseerde koersverschillen worden in het resultaat verwerkt.
- De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.
- De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De kortlopende schulden dienen binnen één jaar te worden afgelost. De liquide middelen staan ter directe beschikking.

c. Grondslagen voor de resultaatbepaling

- Baten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. Voor giften betekent dit in de praktijk veelal bij ontvangst. Dividend wordt verantwoord op het moment van toezegging.
- Lasten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

d. Grondslag voor het kasstroomoverzicht

- Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting op de balans

(alle bedragen in €)

1) Materiële vaste activa

	Verbouwing	Kantoor-inventaris	Computers	Totaal
<i>Recapitulatie van de boekwaarde per 31 december 2022</i>				
Aanschafwaarden	58.768	45.518	92.650	196.936
Afschrijvingen	48.468	45.518	83.727	177.713
	10.300	-	8.923	19.223
<i>Overzicht mutaties 2023</i>				
Stand per 31 december 2022	10.300	-	8.923	19.223
Investerings	-	-	1.789	1.789
Afschrijvingen	-5.877	-	-5.330	-11.207
Desinvesterings	-	-20.222	-599	-20.821
Afschrijvingen desinvesterings	-	20.222	-	20.222
Stand per 31 december 2023	4.423	-	4.783	9.206
<i>Recapitulatie van de boekwaarde per 31 december 2023</i>				
Aanschafwaarden	58.768	25.296	93.840	177.904
Afschrijvingen	54.345	25.296	89.057	168.698
	4.423	-	4.783	9.206
Geschatte economische levensduur	10 jaar	5 jaar	3 jaar	

2) Financiële vaste activa

<i>Recapitulatie van de financiële vaste activa</i>	31-12-2023	31-12-2022
Participaties Oikocredit	13.364.742	13.005.108
Overige financiële vaste activa	157.500	166.500
	<u>13.522.242</u>	<u>12.539.329</u>

Nadere specificatie van de financiële vaste activa

Participaties Oikocredit	boekwaarde		boekwaarde	
	begin boekjaar	aankopen	verkopen	einde boekjaar
2022				
Participaties Oikocredit 'Duurzaam Belegd'	11.943.829	641.279	0	12.585.108
Participaties Oikocredit eigen belegging	420.000	0	0	420.000
Totaal	<u>12.363.829</u>	<u>641.279</u>	<u>0</u>	<u>13.005.108</u>
2023				
Participaties Oikocredit 'Duurzaam Belegd'	12.585.108	359.634	0	12.944.742
Participaties Oikocredit eigen belegging	420.000	0	0	420.000
Totaal	<u>13.005.108</u>	<u>359.634</u>	<u>0</u>	<u>13.364.742</u>

De participaties Oikocredit zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van 100% (€ 200 per participatie) vanwege het feit dat Oikocredit participaties tegen de nominale waarde uitgeeft en, indien de financiële positie van Oikocredit dit toelaat, ook terugkoopt tegen 100%. De intrinsieke waarde van de participaties Oikocredit bedraagt per 31 december 2023 € 214,03 (31 december 2022: € 213,95).

Een deel van het bezit aan participaties Oikocredit is aan de Vereniging geschonken en de Vereniging houdt volgens de wensen van schenkers deze participaties als 'Duurzaam Belegd' in bezit. Over participaties welke als 'Duurzaam Belegd' aangemerkt zijn kan niet vrijelijk worden beschikt. Daarnaast heeft de Vereniging ook een deel van de eigen reserves belegd in participaties Oikocredit. De Raad van Toezicht wil daarmee de doelstelling van de Vereniging benadrukken.

Risico's met betrekking tot participaties Oikocredit:

Projectenrisico

Projectenrisico's zijn verschillend per financiering aan projectpartners en zijn afhankelijk van het gekozen financieringsinstrument, de sector van de activiteiten (zoals landbouw, visserij, etc.), de kwaliteit van het management, de financiële prestaties en vooruitzichten en een reeks van andere factoren. Voordat Oikocredit de financiering van een project goedkeurt, worden al deze factoren zorgvuldig geëvalueerd en gewogen door meerdere afdelingen. Goedkeuring is afhankelijk van een positieve beoordeling van het voorstel tot financiering van het project door de Credit Committee (voor leningen aan projectpartners) of de Investment Committee (voor investeringen in het aandelenkapitaal van de projectpartners) van Oikocredit. Desalniettemin kan het voorkomen dat een projectpartner (een deel) van haar lening of rente niet terug kan betalen. Het projectenrisico omvat tevens landenrisico. Economische en/of politieke problemen, soms samen met extreem hoge inflatie,

kunnen het onmogelijk maken voor de ontvanger van financieringen van Oikocredit om te voldoen aan de betalingsverplichtingen aan Oikocredit. Alle financieringen omvatten landenrisico's. Om het landenrisico van de financieringsportefeuille van Oikocredit te verminderen, is deze portefeuille gespreid over vele regio's en landen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico betreft het risico dat Oikocredit problemen ondervindt in het aantrekken van fondsen en als zodanig niet in staat is om participaties in te kopen op verzoek van beleggers, partners te financieren, of aan verplichtingen te voldoen aan andere tegenpartijen. Het liquiditeitsrisico wordt gemitigeerd doordat Oikocredit een ruime buffer aanhoudt van liquide middelen, zoals banksaldi en deposito's.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen. Het valutarisico dat een fonds loopt, houdt in hoofdzaak verband met beleggingen waarvan de koers niet in euro's is genoteerd. Een fonds kan zijn beleggingsportefeuille diversifiëren met het doel dit risico te beperken. Tevens kunnen door het gebruik van valutatermijntransacties risico's die verband houden met valutawisselkoersschommelingen worden afgedekt. Dalende wisselkoersen van bijvoorbeeld de Amerikaanse dollar, of lokale valuta ten opzichte van de euro, kunnen een negatieve impact hebben op de financiële resultaten en de reserves en kunnen daarom een negatief effect hebben op het uit te keren dividend op aandelen, evenals op de intrinsieke waarde en prijs van de aandelen.

Oikocredit verstrekt de financieringen aan haar projectpartners in Amerikaanse dollars, in euro's en in de lokale valuta van de landen waarin haar projectpartners actief zijn. Ultimo 2023 was de verdeling van de ontwikkelingsfinancieringen over de verschillende valuta als volgt:

- Amerikaanse dollar 47,4%
- Euro 6,0%
- Britse pond 0,5%
- Lokale valuta 46,1%

Oikocredit heeft voorwaarden gesteld bij het verstrekken van leningen in lokale valuta; leningen in lokale valuta boven deze limieten moeten worden afgedekt met externe tegenpartijen. Oikocredit hanteert een value-at-risk-model om de valutarisico's in te schatten, te bewaken en te meten.

Overige financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
Lening u/g	<u>157.500</u>	<u>166.500</u>

De lening u/g is door Oikocredit Nederland in 2019 verworven middels een nalatenschap. De looptijd van de lening is tot 30 juni 2041 en er is een jaarlijkse aflossingsverplichting overeengekomen van € 9.000. Het rentepercentage bedraagt 1,5% en is maandelijks achteraf verschuldigd aan Oikocredit Nederland.

3) Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
<i>Recapitulatie van de vorderingen en overlopende activa</i>		
Rekening-courant gelieerde organisaties	222.582	323.382
Overige vorderingen en overlopende activa	360.174	168.960
	<u>582.756</u>	<u>492.342</u>
 <i>Nadere specificatie van de vorderingen en overlopende activa</i>		
Rekening-courant gelieerde organisaties		
Rekening-courant Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds	222.582	223.182
Rekening-courant Oikocredit Nederland Fonds	0	100.200
	<u>222.582</u>	<u>323.382</u>

De rekening-courant vordering op de Beheerder ter grootte van € 222.582 (2022: € 223.182) betreft met name het nog te ontvangen bedrag van de kostentoe rekening over 2023.

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen nalatenschappen	227.537	56.838
Vooruitbetaalde licentiekosten KYC	41.870	66.472
Betaalde borgsom	19.150	19.845
Vooruitbetaalde huur	16.146	16.964
Nog te ontvangen creditnota's	15.302	-
Debiteuren	9.232	-
Vooruitbetaalde verzekeringspremie	7.770	-
Nog te ontvangen rente	21.271	204
Omzetbelasting	-	1.727
Diversen	1.896	6.910
	<u>360.174</u>	<u>168.960</u>

Het bedrag dat per 31 december 2023 verantwoord staat onder de post Vooruitbetaalde licentiekosten KYC ad € 41.870 betreft vooruitbetaalde licentiekosten gerelateerd aan het klantidentificatie proces.

4) Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
Triodos Bank N.V.		
Rekening-courant	35.361	46.810
Sparrekening	<u>2.050.146</u>	<u>2.339.942</u>
	2.085.507	2.386.752
Kas		
Kassaldo	25	25
	<u><u>2.085.532</u></u>	<u><u>2.386.777</u></u>

De saldi op zowel de rekeningen-courant als ook de spaarrekeningen zijn per direct opvraagbaar. De rente op de rekeningen-courant en spaarrekeningen zijn variabel en worden periodiek vastgesteld.

5) Eigen vermogen

	01-01-2023	Resultaat bestemming	Mutatie reserves	Onverdeeld resultaat	31-12-2023
Mutatie eigen vermogen					
Bestemmingsfonds					
'Duurzaam Belegd'	11.943.829	641.279			12.585.108
Algemene reserve	1.502.393	733.815	44.602		2.280.810
Continuïteitsreserve	836.031		-44.602		791.429
Resultaat periode:					
Bestemmingsfonds					
'Duurzaam Belegd'	641.279	-641.279		359.634	359.634
Saldo baten en lasten	733.815	-733.815		-107.106	-107.106
Totaal eigen vermogen	<u><u>15.657.347</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>252.528</u></u>	<u><u>15.909.875</u></u>

Bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd'

Een groot deel van het eigen vermogen bestaat uit ontvangen giften waarbij bepaald is dat deze middelen duurzaam belegd moeten blijven in aandelen Oikocredit. Dit deel van het vermogen wordt bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' genoemd en is te beschouwen als een niet-vrij-uitkeerbaar deel van het eigen vermogen. Het ontvangen dividend over dit bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' wordt jaarlijks als baten verantwoord.

Het verloop van bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' is als volgt:

	2023	2022
Saldo begin van het jaar	12.585.108	11.943.829
Toename door ontvangen en toegezegde giften	351.613	630.691
Toename door ontvangen en toegezegde lijfrenten	8.021	10.588
Saldo eind van het jaar	<u>12.944.742</u>	<u>12.585.108</u>

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is een gebonden reserve en mag niet uitgekeerd worden. De reserve wordt gevormd voor mogelijke toekomstige tekorten of ter dekking van kosten bij ontbinding van de vereniging. De reserve wordt berekend op 75% van de personeelskosten en bureaurokosten van het afgelopen jaar. Eenmalige kosten uit hoofde van ongewone activiteiten mogen bij de bepaling van de hoogte van de continuïteitsreserve buiten beschouwing gelaten worden.

Het verloop van de continuïteitsreserve is als volgt:

	2023	2022
Saldo begin van het jaar	836.031	634.960
Mutatie ten laste van de Algemene Reserve	-44.602	201.071
Saldo eind van het jaar	<u>791.429</u>	<u>836.031</u>

6) Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
<i>Recapitulatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva</i>		
Crediteuren	57.101	85.104
Rekening-courant gelieerde organisaties	2.337	-
Vooruitontvangen contributies	505	1.005
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	229.918	326.494
	<u>289.861</u>	<u>412.603</u>
<i>Nadere specificatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva</i>		
Crediteuren		
Crediteuren	<u>57.101</u>	<u>85.104</u>
Rekening-courant gelieerde organisaties		
Rekening-courant Oikocredit Nederland Fonds	<u>2.337</u>	<u>-</u>
Vooruitontvangen contributies		
Vooruitontvangen contributies	<u>505</u>	<u>1.005</u>
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		
Accountantscontrole	10.860	20.342
Wervingskosten	-	4.739
Te betalen loonheffing en sociale lasten	33.234	42.097
Reservering vakantietoeslag en -dagen	34.177	40.678
Personeelskosten	8.604	29.546
Inkoopverplichting certificaten van aandelen	-	20.800
Aankoopverplichting participaties Oikocredit uit hoofde van DB	126.316	147.526
Diversen	16.727	20.766
	<u>229.918</u>	<u>326.494</u>

Ultimo 2023 bestaat er, uit hoofde van participaties 'Duurzaam Belegd', een aankoopverplichting participaties Oikocredit ad € 126.316 (2022: € 147.526). In januari 2024 heeft hiervoor reeds een aankoop van € 51.000 plaatsgevonden en in februari 2024 een aankoop van € 75.317.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

I. Certificaten

a) Certificering participaties Oikocredit

Oikocredit Nederland is ultimo 2023 gestaakt met het uitgeven van certificaten van participaties Oikocredit. De Vereniging heeft de certificaathouders de mogelijkheid geboden één-op-één over te stappen naar het Oikocredit Nederland Fonds dan wel een volledige terugkoop aan te vragen. Ultimo 2023 is een groot deel van de certificaathouders gefaciliteerd in een overstap naar het Oikocredit Nederland Fonds. De certificaathouders die aangegeven hebben geen overstap naar het Oikocredit Nederland Fonds te wensen zijn in 2023 volledig terugbetaald. Per 31 december 2023 zijn er geen uitgegeven certificaten aanwezig binnen de Vereniging (2022 € 15.221.458).

b) Uit te keren dividend

Oikocredit Nederland heeft in 2023 € 116.653 cashdividend en € 27.991 stockdividend ontvangen op de participaties Oikocredit die zij houdt (2022: € 118.559 cashdividend en € 33.255 stockdividend). Het dividend dat bestemd was voor de certificaathouders is doorbetaald aan de certificaathouders of op aanwijzing van de certificaathouder gebruikt voor herbelegging in aandelen Oikocredit of verrekend als contributie dan wel als gift geboekt.

c) Vrijstelling prospectusverplichting

Sinds 1 oktober 2008 maakt Oikocredit Nederland gebruik van een vrijstelling in de wet en de prospectusrichtlijn en hoeft daarom geen door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) goedgekeurd prospectus meer te hebben. Deze vrijstelling geldt bij jaarlijkse uitgifte van certificaten tot € 2,5 miljoen. In 2023 zijn er voor € 75.639 aan nieuwe certificaten uitgegeven aan certificaathouders (2022: € 302.689).

Het verloop van de uitstaande certificaten is als volgt:

	2023	2022
Saldo begin van het jaar	15.221.458	17.391.241
Uitgifte certificaten	75.639	302.689
Inkoop en overdracht van certificaten	-15.297.097	-2.472.472
Saldo eind van het jaar	0	15.221.458

II. Lijfrenten

Er zijn verschillende personen die aan Oikocredit Nederland een periodieke schenking doen in de vorm van een lijfrente. In 2023 heeft Oikocredit Nederland voor een bedrag van € 8.431 aan lijfrenten ontvangen (2022: € 10.998), waarvan € 8.021 voor 'Duurzaam Belegd' is bestemd en € 410 vrij besteedbaar is. Per balansdatum is reeds toegezegd voor het jaar 2024: € 4.335 voor 'Duurzaam Belegd' en € 420 vrij besteedbaar.

III. Huur

Vanaf 1 oktober 2014 is een huurcontract gesloten voor de huidige nieuwe kantoorlocatie, Arthur van Schendelstraat 550, Utrecht, met een looptijd van 10 jaar. Uit hoofde van dit contract bedragen de huurkosten voor de periode 1 januari 2024 tot en met 30 september 2024 € 34.669 en de servicekosten € 13.770. Er is per 31 december 2023 nog geen nieuw huurcontract gesloten. Wel vinden er nieuwe onderhandelingen plaats.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(alle bedragen in €)

7) Giften

De giften wisselen jaarlijks sterk en zijn nauwelijks voorspelbaar. Afwijkingen van de begroting zijn onvermijdbaar. Ook een aantal certificaathouders bestemt zijn dividend als gift. In 2023 bedraagt het bedrag aan giften € 301.026 (2022: € 445.235).

8) Contributies

De minimumcontributie per lid over 2023 bedraagt € 20 (2022: € 20). Een aantal leden en donateurs draagt meer bij dan de minimumcontributie. Het bedrag aan ontvangen contributies in 2023 (€ 134.432) is ten opzichte van 2022 (€ 146.782) licht afgenomen.

9) Dividend op aandelen Oikocredit

De dividenduitkering van Oikocredit aan Oikocredit Nederland heeft vooral betrekking op:

- De participaties Oikocredit 'Duurzaam Belegd' en eigen participaties Oikocredit
- De teruggekochte certificaten
- De werkvoorraad in bezit van Oikocredit Nederland

Op 9 juni 2023 heeft Oikocredit besloten 0,5% dividend over het boekjaar 2022 vast te stellen en is door de Vereniging in 2023 € 144.644 aan dividend ontvangen (2022: € 151.814). Hiervan valt € 62.231 toe aan de Vereniging zelf en € 82.413 aan certificaathouders.

10) Bijdrage Oikocredit

Oikocredit vergoedt jaarlijks een bijdrage aan de steunverenigingen, zoals Oikocredit Nederland, ter dekking van operationele kosten. Deze vergoeding is niet op arm's length-basis (zakelijke gronden) afgesproken.

11) Kostendoorbelasting Beheerder

Op grond van een dienstverleningsovereenkomst zijn de marketing en de administratie van het Fonds uitbesteed aan de Vereniging. Sinds 2005 worden op basis van een kostentoerekening de kosten die Oikocredit Nederland maakt voor het Oikocredit Nederland Fonds doorbelast aan de Beheerder. Deze kostentoerekening bedraagt voor 2023 € 1.069.118 (2022: € 1.290.097).

12) Beheervergoeding

Tot het moment van staken is aan de certificaathouders een beheervergoeding in rekening gebracht. De beheervergoeding is op maandbasis berekend en op kwartaalbasis in rekening gebracht bij de certificaathouders. Deze beheervergoeding is een percentage en wordt achteraf (aan het einde van ieder kwartaal) per maand berekend over het gemiddeld belegd vermogen op de Beleggingsrekening van de certificaathouder in die afgelopen maand. Deze beheervergoeding bedraagt in 2023 0,40% op jaarbasis.

In 2023 is totaal voor een bedrag ad € 39.914 aan beheerkosten in rekening gebracht bij de certificaathouders (2022: 66.391).

Er zijn eveneens aan- en verkoopkosten in rekening gebracht aan de certificaathouders. In 2023 is er voor € 7.404 aan- en verkoopkosten in rekening gebracht (2022: € 2.677).

13) Personeelskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Salarissen	588.794	573.933	628.833
Sociale lasten	94.160	88.386	95.015
Pensioenlasten	61.505	63.133	67.071
Tijdelijk personeel	36.859	10.000	179.153
Overige personeelskosten	65.699	63.500	33.452
	<u>847.017</u>	<u>798.951</u>	<u>1.003.524</u>

Omerekend naar voltijds dienstverband zijn er gedurende 2023 9,8 werknemers in dienst (2022: 11,2).

14) Bureaunkosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Huisvestingskosten	50.353	42.545	43.390
Administratie- en accountantskosten	28.135	24.903	26.170
Automatiseringskosten	94.565	80.000	154.785
Kantoor en algemene kosten	33.876	38.284	123.992
Rente en bankkosten	1.293	13.000	10.531
	<u>208.222</u>	<u>198.732</u>	<u>358.868</u>

15) Verenigingskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Kosten Raad van Toezicht	10.940	4.755	12.075
Algemene ledenvergadering	562	-	185
Kosten relaties	-	4.000	-
	<u>11.502</u>	<u>8.755</u>	<u>12.260</u>

16) Wervingskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Massamedia (tv, radio en online)	779.842	1.225.000	6.868
Evenementen en overige acties	<u>12.531</u>	<u>92.000</u>	<u>13.425</u>
	<u>792.373</u>	<u>1.317.000</u>	<u>20.293</u>
Online regulier	242	66.100	492
OikoVisie	38.538	37.000	26.831
Mailingen	9.083	26.000	28.442
Overig	<u>9.714</u>	<u>53.900</u>	<u>5.210</u>
	<u>57.577</u>	<u>183.000</u>	<u>60.975</u>
	<u>849.950</u>	<u>1.500.000</u>	<u>81.267</u>

De gerealiseerde kosten voor werving komt in 2023 in totaal € 650.050 lager uit dan begroot. Wervingskosten vormen de sluitpost op de staat van baten en lasten van ON.

Bestuurdersbelangen

Het dagelijks bestuur van Oikocredit Nederland wordt uitgeoefend door de directie van de Vereniging. De directie heeft per 31 december 2023 geen participaties in het Fonds (ultimo 2022: 7,5 participaties). Eind 2023 bestaat de directie uit 1 persoon (2022: 1).

Bezoldiging

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Oikocredit Nederland de arbeidsvoorwaardenregeling voor de kerkelijke medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland (zie www.protestantsekerk.nl).

Bezoldiging leden Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht hebben ervoor gekozen om hun werk onbezoldigd te doen. Zo geven zij uitdrukking aan hun betrokkenheid. Alleen gemaakte onkosten worden op verzoek vergoed. Verder wordt er een maaltijd aangeboden bij vergaderingen. In 2023 bedroegen de kosten voor de Raad van Toezicht € 10.940. Dit is inclusief de kosten voor een aansprakelijkheidsverzekering (€ 4.000). De leden van de Raad van Toezicht hebben per 31 december 2023 gezamenlijk 125,18 participaties in het Fonds (2022: 124,93 participaties).

Overige gegevens

Voorstel verwerking resultaat

Van het positieve resultaat over 2023 van € 252.528 wordt € 359.634 in overeenstemming met de bepaling van de gevers aan het bestemmingsfonds 'Duurzaam Belegd' toegevoegd. Het restant ten bedrage van € 107.106 betreft het negatieve saldo baten en lasten over 2023 en zal aan de algemene reserve onttrokken worden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die van belang zijn voor de jaarcijfers 2023.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland is door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling waardoor er geen successierechten en schenkingsrechten verschuldigd zijn over schenkingen en legaten aan Oikocredit Nederland.

Utrecht, 24 april 2024
Directeur Oikocredit Nederland
Francisca Hubeek

5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Ledenvergadering van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven.'

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij,

omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven.'

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van de beheerder voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven.' In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar

werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel

controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 6 mei 2024

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Origineel getekend door W. de Kroon MSc RA EMITA

6. Meerjarenoverzicht 2019-2023

Een sprekend voorbeeld van het effect van micro-financiering is het verhaal van Meena Nagami uit India. Twee jaar geleden startten Meena en haar man een bedrijf waar ze verf verkopen. Hiervoor werkte Meena in een ander bedrijf dat verf maakte en leerde ze het vak. Ze besloot om haar eigen bedrijf te starten om zo meer te kunnen verdienen. Meena vroeg een lening aan om een voorraad te kunnen inkopen. Hierdoor is haar inkomen zodanig gegroeid dat ze kan bouwen aan een goede toekomst voor haar en haar gezin. Dankzij het hogere inkomen, is het voor Meena's dochter ook mogelijk om te gaan studeren.

(alle bedragen x € 1.000)

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal leden	5.234	5.558	6.132	6.521	6.632
Mutatie aantal leden	-324	-574	-389	-111	-29
Aantal beleggers Oikocredit Nederland	0	351	372	392	401
Aantal beleggers Oikocredit Nederland Fonds	8.996	9.308	13.803	13.963	13.790
Mutatie aantal beleggers Oikocredit Nederland en Oikocredit Nederland Fonds	-663	-4.516	-180	164	752
Oikocredit Nederland					
Participaties Oikocredit	13.238	28.079	29.666	30.426	29.379
Eigen participaties Oikocredit	13.238	12.857	12.275	10.200	9.468
Uitstaande Certificaten van participaties	0	15.222	17.391	20.226	19.911
Uitgifte Certificaten van participaties	76	391	491	359	649
Inkoop Certificaten van participaties	-15.298	-2.560	-3.326	-44	-56
Mutatie ingelegd kapitaal Certificaten van participaties	-15.222	-2.169	-2.835	315	593
Eigen vermogen Oikocredit Nederland	15.910	15.657	14.282	11.971	11.657
'Duurzaam Belegd' vermogen	12.945	12.585	11.944	10.041	9.612
Vrij besteedbaar vermogen(*)	2.965	3.072	2.338	1.930	2.045
Oikocredit Nederland Fonds					
Participaties Oikocredit	134.007	135.743	151.223	140.873	138.892
Ingelegd kapitaal Oikocredit Nederland Fonds	134.238	132.387	153.618	143.040	139.950
Uitgifte Participaties Oikocredit Nederland Fonds	18.201	7.978	21.617	13.032	12.868
Inkoop Participaties Oikocredit Nederland Fonds	-16.350	29.209	-11.039	-9.942	-6.364
Mutatie ingelegd kapitaal Oikocredit Nederland Fonds	1.851	21.231	10.578	3.090	6.504
Eigen vermogen Oikocredit Nederland Fonds	667	624	629	617	608
Oikocredit					
Aandelenkapitaal	1.001.000	1.111.000	1.129.000	1.104.000	1.129.832
Intrinsieke waarde	214,03	213,95	213,58	210,50	214,41
Totaal bezit aandelen Oikocredit Nederland / Oikocredit Nederland Fonds	147.245	163.822	180.889	171.299	168.271
% bezit Oikocredit Nederland	14,7%	14,7%	16,0%	15,5%	14,9%

(*) Inclusief de continuïteitsreserve.

7. Personalia

Wiah uit Indonesië heeft een bedrijf waar ze haar eigen bananenchips en lantak maakt. Lantak zijn een soort crackerkoekjes gemaakt van ketan, een harde rijstsoort. Ze gebruikte een microkrediet om ingrediënten te kopen en om de huur van het rijstveld te betalen. Om de bananenchips te maken gebruikt ze lokale kapokbananen. Sommige bananen teelt ze zelf en andere koopt ze in bij lokale boeren.

“Ik ben het bedrijf begonnen omdat ik hier meer kan verdienen dan wanneer ik alleen op het land zou werken”, vertelt Wiah.

Raad van Toezicht Oikocredit Nederland

Ruard Ganzevoort, voorzitter

Benoemd als lid van de Raad van Toezicht in november 2022, lopende termijn tot november 2026.

Ruard Ganzevoort (1965) is rector van het International Institute of Social Studies in Den Haag (onderdeel van Erasmus Universiteit Rotterdam). Eerder was hij predikant, daarna decaan en hoogleraar aan de Faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit Amsterdam en lid van de Eerste Kamer.

Ruard Ganzevoort heeft geen participaties in het Oikocredit Nederland Fonds.

Gerard Vesseur

Benoemd als lid van de Raad van Toezicht in mei 2019, lopende termijn tot mei 2025.

Gerard Vesseur (1954) was tot zijn pensioen in 2019, CFO van Stedin Holding. Vesseur is opgeleid als registeraccountant en heeft een carrière achter de rug als accountant bij Arthur Andersen en als financieel directeur binnen de Eneco Groep. Sinds juni 2021 is hij parttime CFO van Windpark Fryslân, een windpark in het IJsselmeer, en tevens is hij parttime CFO van Fynch Mobility. Als bestuurslid van de stichting Christian Business Angels is hij betrokken bij investeringen in middelgrote bedrijven in Kenia en hij is penningmeester van de Stichting Lion Heart Foundation welke stichting een ziekenhuis exploiteert in Sierra Leone. Daarnaast is hij voorzitter van het College van Kerkrentmeesters van de PKN Leiderdorp. Vesseur is tevens bestuurslid van Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds.

Gerard Vesseur heeft 125,18 participaties in het Oikocredit Nederland Fonds.

Yang Soo Kloosterhof

Benoemd als lid van de Raad van Toezicht in november 2021, lopende termijn tot november 2025.

Yang Soo Kloosterhof (1982) is CEO van Powerchainger, een startup die AI-technologie ontwikkelt voor een toekomstbestendig en rechtvaardig energiesysteem. Verder is Kloosterhof adviseur en eigenaar van ComposYtum, een bureau dat overheden adviseert op het snijvlak van de energietransitie en sociaal beleid. Kloosterhof studeerde verpleegkunde aan de Hanzehogeschool in Groningen en volgde daarna de studies sociologie en entrepreneurship aan de Rijksuniversiteit Groningen. Kloosterhof is tevens

bestuurslid van Impact Noord en lid van de landelijke ledenraad van het Nederlandse Rode Kruis (tot medio april 2024).

Yang Soo Kloosterhof heeft geen participaties in het Oikocredit Nederland Fonds.

Directie Oikocredit Nederland

Francisca Hubeek

Francisca Hubeek is aangesteld als directeur van de Vereniging Oikocredit Nederland per 1 december 2023. Zij heeft bedrijfskunde gestudeerd en is werkzaam in internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling. Sinds april 2022 is zij medeoprichter en bestuurslid van Stichting LISI, een internationale gemeenschap dat zich inzet voor betere juridische instrumenten die de belangen van kwetsbare stakeholders en duurzame ontwikkeling verankeren.

Francisca Hubeek heeft geen participaties in het Oikocredit Nederland Fonds.

Oikocredit Nederland

**Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht**

T: 030 234 10 69

E: nederland@oikocredit.nl

I: www.oikocredit.nl

Betaalrekening:

NL07 TRIO 0379 2832 98

KvK: 40506029